

Ocenění pro nejlepší knihovny roku 2022

Tisková zpráva

Dnes 4. října 2022 předal ministr kultury Martin Baxa v Zrcadlové kapli Klementina ceny Ministerstva kultury ČR „**Knihovna roku 2022**“. Knihovnou roku 2022 v kategorii „**základní knihovna**“ se stala **Místní veřejná knihovna v Praze-Dolních Chabrech**. Zvláštní ocenění získaly **Knihovna Smrčná z kraje Vysočina** a **Knihovna městyse Choltice z Pardubického kraje**.

Hlavní cenu v kategorii „**informační počin**“ získala **Národní knihovna České republiky** za vydání publikace „**Jak řídit knihovnu: příručka pro začínající vedoucí/ředitele knihoven**“. Zvláštní ocenění v této kategorii získal projekt **Městské knihovny Litomyšl „TA BOŽENA!“**.

Ocenění „**Městská knihovna roku 2022**“, které uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR a Svaz měst a obcí ČR, získala **Městská knihovna Frýdek-Místek z Moravskoslezského kraje**. Na druhém místě se umístila **Městská knihovna Valašské Meziříčí ze Zlínského kraje**, na třetím místě byla **Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice z Plzeňského kraje**. Ceny předal předseda Svazu knihovníků a informačních pracovníků Roman Giebisch a výkonná ředitelka Svazu měst a obcí ČR paní Radka Vladyková.

Podrobné informace o oceněných knihovnách a projektech

Knihovna roku 2022– cena Ministerstva kultury ČR

Knihovnou roku 2022 v kategorii „základní knihovna“ se stala

Místní veřejná knihovna v Praze-Dolních Chabrech

Kraj: Hlavní město Praha

Knihovnice: Alena Wachtlová

Místní veřejná knihovna Praha-Dolní Chabry je komunitní knihovnou, která je součástí kulturního centra Chaberský dvůr. Knihovna se aktivně podílí na životě v místní části. Přípravuje akce pro různé cílové skupiny, převážně však pro děti a jejich rodiče. Aktivně spolupracuje s místními školami a spolky a oslovuje i partnery mimo místní část. Mezi nejoblíbenější akce patří jednoznačně Noc s Andersenem, besedy se spisovateli a výtvarné akce. Zapojuje se i do charitativních akcí jako je Liga proti rakovině, Den válečných veteránů. V knihovně pravidelně probíhá celoroční soutěž na podporu dětského čtenářství „Lovci perel“. Knihovna se věnuje i seniorům. Dvakrát do měsíce pořádá posezení pro seniory s názvem „Kavárnička“ a dvakrát ročně pořádá Křížovkářskou ligu.

Knihovna, zejména díky skvělé paní knihovnici Aleně Wachtlové, byla velmi aktivní i během covidové pandemie. V rámci tematického roku, věnovanému osobnosti Jaroslava Foglara, se zaměřila zejména na vícedenní venkovní aktivity pro nečtenáře, mladší a starší děti. Soutěžemi tak oslovila velkou část místních dětí a významně se podílela na jejich socializaci v době distanční školní výuky. Během covidu pořídila knihovna pro čtenáře venkovní výdejovou schránku a bibliobox na vracení knih a pomáhala s registrací k očkování/tiskem certifikátů.

Statistické ukazatele za rok 2021:

počet obyvatel: 5 036

počet čtenářů celkem: 506

počet návštěvníků celkem: 6 810

počet výpůjček: 10 357

velikost knihovního fondu: 7 447

Kontakty: knihovna@dchabry.cz, tel. 720 983 038

Web: www.kulturachaberskydvur.cz

Zvláštní ocenění a diplom v kategorii „základní knihovna“ získaly:

Knihovna Smrčná

Kraj Vysočina

Knihovnice: Lucie Janáková

Knihovna v obci Smrčná na Vysočině, kde tato instituce chyběla dlouhých 40 let, předvedla za krátký čas své existence neuvěřitelnou činnost – množstvím akcí, spoluprací s místními organizacemi, jako jedna z prvních obecních knihoven začala půjčovat e-knihy. Velkou zásluhu na její činnosti má i obecní úřad, který rekonstruoval prostory v obecní budově a vybavil je novým nábytkem.

Paní knihovnice Lucie Janáková spolu s vedením obce se zapojují do všeho dění. Nelze zmínit všechny aktivity knihovny, ale např. Peklo pro hříšníky, kde probíhá mikulášská besídka pro děti, výstava vzácných obrazů, spolupráce s veřejností na nově otevřeném Lesním hřišti jsou unikátní. Designová řešení interiéru knihovny, obecní pec či grafickou identitu, za kterou se nemusí stydět kterákoliv městská knihovna, to vše najdete v malé obci se 450 obyvateli, kde knihovna vzorně plní funkci komunitního centra.

Statistické údaje za rok 2021:

počet obyvatel: 463

počet čtenářů celkem: 17

počet návštěvníků celkem: 371

počet výpůjček: 137

velikost knihovního fondu: 545

Kontakty: knihovna@smrcna.cz; tel. 730 846 365

Web: www.smrčna.cz/knihovna

Knihovna městyse Choltice

Pardubický kraj

Knihovnice: Radka Zelenková

Knihovna městyse Choltice je profesionální knihovna se střediskovou působností pro šest okolních obcí. V roce 2020 prošla celkovou rekonstrukcí, která ji proměnila v komunitní centrum s propojením do nově vzniklé čtenářské terasy, jejíž součástí je hrací plocha pro venkovní verzi deskové hry „scrabble“. Moderní interiér v historické budově bývalé školy byl funkčně reorganizován do několika zón pro všechny věkové kategorie návštěvníků knihovny. Knihovna úzce spolupracuje s Mateřskou školou Choltice, pro kterou připravuje pravidelné lekce předčtenářské gramotnosti pro budoucí prvňáčky, a organizuje činnost dětského klubu Choltík. Je zapojena do celorepublikové hry Lovci perel, pro prvňáčky nechybí Pasování na

čtenáře knihovny. Od roku 2022 se knihovna zapojila do celorepublikové akce Bookstart – Už jsem čtenář. Oblíbené jsou také besedy se spisovatelem dětských knih nebo Noc s Andersenem. Choltická knihovna poskytuje celou řadu informačních a doplňkových služeb a realizuje velké množství akcí pro veřejnost. Paní knihovnice Radka Zelenková se také se studenty zapojila do projektu Příběhy sousedů, který vznikl při neziskové organizaci Post Bellum.

Knihovna městyse Choltice má nejen celou řadu spokojených čtenářů a návštěvníků, ale také příkladnou podporu svého zřizovatele.

Statistické údaje za rok 2021:

počet obyvatel: 1 185

počet čtenářů celkem: 238

počet návštěvníků celkem: 2 315

počet výpůjček: 7 259

velikost knihovního fondu: 18 693

Kontakty: knihovna@choltice.cz, tel. 730 891 332

Web: www.knihovnacholtice.cz

Knihovna roku 2022 v kategorii „informační počin“

Hlavní cena:

Národní knihovna ČR

za vydání publikace „Jak řídit knihovnu: příručka pro začínající vedoucí/ředitele knihoven“.

Cílem publikace je pomoci začínajícím pracovníkům v řídicí funkci k odpovědnému výkonu jejich práce. Příručka přehlednou formou provádí vedoucí/ředitele knihoven principy, nástroji a metodikami nezbytnými pro dobré vedení knihovny. Byla vydána v tištěné podobě i zveřejněna v elektronické formě na webu Národní knihovny ČR: <https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/rizeni-knihoven/jakridit-knihovnu>, kde je doplněna o desítky interaktivních příloh k jednotlivým kapitolám (texty právních předpisů, vzory formulářů a interních předpisů, které mohou knihovny využít pro zpracování vlastních dokumentů). Text je průběžně doplňován aktuálními informacemi a zdroji. Na vydání příručky navázaly další vzdělávací aktivity pro vedoucí pracovníky knihoven.

Kontakty: PhDr. Vít Richter, vit.richter@nkp.cz, tel. 603 223 627

Více o projektu: www.ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/rizeni-knihoven/jak-ridit-knihovnu

Zvláštní ocenění a diplom:

Městská knihovna Litomyšl

za projekt „TA BOŽENA“.

Cílem projektu bylo připomenout výročí 160 let od úmrtí Boženy Němcové a vytvořit literární putování po stopách spisovatelky v regionu, nezávislé na otvírací době jednotlivých institucí, a zároveň propojit její odkaz se současnou českou literaturou.

Literárně-naučný projekt „TA BOŽENA!“ atraktivní formou seznamuje obyvatele a návštěvníky měst Litomyšl a Česká Třebová s postavou spisovatelky Boženy Němcové. Na mapách obou měst dodnes existují místa, která jsou nerozlučně spojena s životem autorky, a právě tato místa tvoří pomyslnou osu, po níž se návštěvníci projektu mohou vydat. Jejich cestu, kterou tvoří celkem osm zastavení, doprovází povídka jedné z předních současných českých autorek – Markéty Pilátové. Každé z osmi zastavení odhaluje část textu povídky, kterou si divák může na místě přečíst či naslouchat prostřednictvím odkazu (tabulka s QR kódem odkáže účastníky na webovou stránku projektu). Smyslem „literární stezky“ je tak putování k cíli, v němž je odhalena zápleтка povídky jedné z úspěšných českých autorek. Během putování se návštěvník prostřednictvím textů seznámí rovněž se životem spisovatelky.

Projekt vznikl ve spolupráci Městské knihovny Litomyšl a Městské galerie Litomyšl. Partneři jsou Městské muzeum Česká Třebová a Městské kulturní centrum Česká Třebová.

Kontakty: ředitelka Ing. Iva Pekníková, peknikova@knihovna.litomysl.cz, tel. 724 024 708

Více o projektu: www.tabozena.cz

Městská knihovna roku 2022 – cena SKIP a SMO

1. místo

Městská knihovna Frýdek-Místek Moravskoslezský kraj

Knihovna poskytuje širokou škálu služeb pro obyvatele více než padesátitisícového města. Od roku 2022 působí v nových, rozšířených prostorách, nabízí nové učebny, kluby, ale také velkou relaxační terasu. Aktivity knihovny postihují všechny věkové kategorie občanů města – od projektu Bookstart, přes dětské Klubíky, TeenZonu pro dospívající, až pro aktivity pro

seniory. Pestrá je i přeshraniční spolupráce s knihovnami v Polsku a na Slovensku. Knihovna ve Frýdku-Místku je typická komunitní knihovna spolupracující s téměř všemi volnočasovými organizacemi ve městě – namátkou můžeme jmenovat Faunapark, Aktivní senioři Frýdek-Místek, Pobeskydský spolek přátel výtvarného umění, Literární klub Petra Bezruče. Prostory knihovny mohou využívat různé organizace, třeba pro kulturní nebo vzdělávací aktivity. A pokud byste hledali coworking či zasedačku s vybavením, určitě ji najdete v městské knihovně v Místku.

Kontakt na knihovnu:

Ředitel: PhDr. Tomáš Benedikt Zbranek, tel. 558 113 411, e-mail: zbranek@mkfrydek.cz

Web: <https://www.knihovnafm.cz/>

2. místo

Městská knihovna Valašské Meziříčí

Zlínský kraj

Městská knihovna Valašské Meziříčí sídlí od roku 2019 v nově zrekonstruovaných, bezbariérových prostorách Komunitního centra. Knihovna je správcem celého Komunitního centra, v němž se kromě samotné knihovny nachází také kino, restaurace a sociální poradna. Tato moderní a nadčasová knihovna se stmeleným a vstřícným pracovním kolektivem nenabízí pouze tradiční informační a knihovnické služby doplněné o půjčování deskových her a lekotéky, ale podle svého základního pravidla: „*Knihovna je fajn a pro všechny!*“ realizuje vzdělávací besedy pro děti a mládež, Klub Malíček a Všeználek, programovací kroužek CoderDojo, donáškovou službu, 3D tisk, komunitní akce pro veřejnost až po D-klub (klub pro seniory, kteří mají zájem o digitální technologie). Ke kulturním akcím slouží v letních měsících i venkovní atrium a terasa.

Kontakt na knihovnu:

Ředitelka Mgr. Zdeňka Smahlová, tel. 774 096909, email: reditel@mekvalmez.cz

Web: www.mekvalmez.cz

3. místo

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Plzeňský kraj

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice je klidné a inspirativní místo pro rozvíjení informací, zábavy i vzdělávání lidí v každém věku. V roce 2020 byla přemístěna do zrekonstruovaných prostor bývalého pivovaru. Centrálním prostorem knihovny je studovna, umístěná v otevřeném dvoupodlažním prostoru. Knihovna nabízí oddělení pro děti a mládež, prostory pro besedy, dobře vybavené vzdělávací centrum, jazykovou učebnu i prostor pro tvůrčí aktivity. Součástí objektu je i galerie, komunitní centrum, taneční sál, klub a restaurace. Knihovna poskytuje široké spektrum knihovnických a informačních služeb, pořádá vzdělávací, kulturní akce a literární besedy pro děti, mládež i dospělé.

Kontakt na knihovnu:

Ředitelka: Bc. Lenka Schirová, tel. 777 232 148, email: schirova@mekbn.cz

Web: <https://www.mekbn.cz/>

Informace o soutěži Městská knihovna roku:

Vít Richter, SKIP, NK ČR, tel.: 603 223 627, e-mail: vit.richter@nkp.cz, <http://www.skipcr.cz/>